

KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK III.

Mindennapi életünk kapcsolata a közigazgatással

Szerző:	Bán Áron
Témakör:	Gazdasági alapismeretek
Az óra témája:	Munkavállalási ügyek
Felhasznált eszközök:	<p>közig. tankönyv: – <i>III. jegyzet 78–81. oldal, 9–12. oldal;</i></p> <p>közig. munkafüzet: – <i>közig. munkafüzet II. 14–15. old./6. feladat</i></p> <p>Egyéb: – Borhegyi Péter, Bódy Zsombor, Kojanitz László, Szász Péter: Történelem 12. OFI, 2012. – https://www.nkp.hu/tankonyv/tortenelem_12/ – https://www.portfolio.hu/gazdasag/20211208/dontott-a-kuria-lehet-nepszavazas-a-270-napos-allaskeresesi-jaradekrol-515182 – https://hvg.hu/gazdasag/20210301_szell_kalman_terv_matolcsy_10ev – http://www.pestesely.hu/?pageid=foglalkoztatasi_fejlesztes_kozfoglalkoztatasi – http://bkmkh.hu/tiszakecskei_jarasi_hivatal/kozlemenyek/kepzesi_lehetosegek_regisztralt – https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.tv – https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0097.html</p>
Kapcsolódás más tantárgyhoz:	<p>van:</p> <ul style="list-style-type: none">• történelem tantárgy 12. évfolyam:<ul style="list-style-type: none">– Pénzügyi és gazdasági kultúra, Munkavállalás• földrajz tantárgy 10. évfolyam

Óravázlat

Idő (perc)	Feladat	Módszer	Eszköz
1'	Adminisztráció		e-napló;
6'	<p>Új ismeretek átadása Forráselemzés – ábraelemzés</p> <p>Az SZJA fogalmának rögzítése és definiálása az előző órán megbeszélte és alkalmazott (ÁFA) szempontok alapján.</p> <ul style="list-style-type: none"> – adóalany, adótárgy, adóalap, adómérték, adókedvezmény, adómentesség <p>A megbeszélte információk és fogalmak jelentésének tisztázása és rendszerezése a bevezetett terminológia és szempontok segítségével (adónemek és típusok).</p>	<p>Tanári magyarázat</p> <p>Frontális beszélgetés tanári irányítással</p>	1. dia;
11'	<p>Új ismeretek átadása Forráselemzés – példaelemzés</p> <p>A társasági adó/adózás jelentésének megbeszélése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – KIVA és KATA jelentése és jelentősége. <p>Diákok meglévő tudásának (akár családi példák beemelése) rendszerezése és tisztázása.</p>	Tanári magyarázat	1. dia;
23'	<p>Új ismeretek átadása Forráselemzés – ábraelemzés</p> <p>A munkavállalás adóterheinek megbeszélése egy konkrét példán keresztül: bruttó jövedelem 312 000,- Ft</p> <p><i>Milyen adóterhek befizetése után kapjuk meg a nettó jövedelmet?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – SZJA (ismétlés) – tb-járulék <p>Utóbbi jelentésének és funkciójának megbeszélése: előzetes tudás aktivizálása (szociális védőháló, társadalombiztosítási rendszer).</p> <p>A fentiek közös megbeszélése után a diákok a példaként megadott összegből levonják a munkát terhelő adókat és járulékokat és kiszámolják a nettó jövedelmet.</p> <ul style="list-style-type: none"> – adó és járulék fogalmának tisztázása 	<p>Tanári magyarázat</p> <p>Frontális beszélgetés tanári irányítással</p>	<p><i>III. közig. jegyzet 78–79. oldal ábra alapján</i></p> <p>2–3. dia;</p>

Óravázlat

Idő (perc)	Feladat	Módszer	Eszköz
26'	<p>Új ismeretek átadása Forráselemzés – ábraelemzés</p> <p>Munkaadó adóterhei: – szociális hozzájárulási adó</p> <p>Fogalom rögzítése és jelentés közös megbeszélése tanári vezetéssel.</p> <p>Munkavállaló után befizetett összes adó és járulék megállapítása az előző szakaszban szereplő összeg segítségével.</p>	Tanári magyarázat	<p>4. dia;</p> <p><i>III. közig. jegyzet 79–80. oldal ábra alapján</i></p>
34'	<p>Új ismeretek átadása</p> <p>Munkavállalási ismeretek legfontosabb fogalmainak közös megbeszélése:</p> <ul style="list-style-type: none"> – munkabér – természetbeni juttatás – munkaerőpiac – munkanélküliség – munkaidő – munkarend – pihenőidő – munka törvénykönyve <p>A fogalmak jelentésének tisztázása és rögzítése példák keresésével (pl. SZÉP-kártya), illetve az egyes fogalmakhoz tartozó sajátosságok megbeszélése (munkanélküliség; regisztrált munkanélküli)</p>	<p>Tanári magyarázat</p> <p>Frontális beszélgetés tanári irányítással</p>	6–7. dia;
44'	<p>Új ismeretek átadása</p> <p>Álláskeresők támogatásának formái: – aktív és passzív eszközök megbeszélése</p> <p>Vonatkozó fogalmak tisztázása a prezentációban szereplő példákon keresztül: – közfoglalkoztatás szerepének, annak gazdasági, társadalmi és politikai jelentőségének megbeszélése a források segítségével.</p> <p>Vita ösztönzése: 1) segíti-e a közmunka a munka világába történő belépést? 2) álláskeresési járadék folyósításának időtartalma: 90 vagy 270 nap? – érvek gyűjtése egyik és másik álláspont mellett.</p>	<p>Tanári magyarázat</p> <p>Csoportmunka</p>	<p>8–9. dia;</p> <p>mellékelt újságcikkek;</p>
45'	Óra lezárása	Tanári közlés	

Az óravázlatban szereplő diasor

3/b) A közvetlen adók

SZJA

- magánszemélyek
- élő munka után
- 15%

TÁRSASÁGI ADÓ

- gazdasági szervezetek: 9%
- KIVA: < 25fő; 12%
- KATA: 1 fő; 50 000,- Ft/hó (*max 12 000 000*)

4) A munkavégzés adóterhe

bruttó jövedelem: 312 000,- Ft

- adóalap
- **munkavállaló adóterhei** → nettó jövedelem: 207 480,- Ft

A) SZJA

- adóalany:
- adótárgy:
- adóalap:
- adómérték:
- adókedvezmény:
- adómentesség:

B) Társadalombiztosítási járulék

- egészségügyi, szociális, nyugdíj ellátás

adóalany:

adótárgy:

adóalap:

adómérték:

3

Munkáltató adóterhei

= munkáltató által, a kifizetett jövedelmek után befizetett adó

- **szociális hozzájárulási adó**

adóalany:

adótárgy:

adóalap:

adómérték: 15%

4

1) Alapfogalmak

A) munkabér

- pénzbeli juttatás
- munkáért járó ellenszolgáltatás

B) természetbeni juttatás

- kedvezményes/ingyenes szolgáltatás

C) munkaerőpiac

- munkaadó + munkavállaló

D) munkanélküliség

https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0097.html

6

E) munkaidő

F) munkarend

G) pihenőidő

H) munka törvénykönyve

47. A napi munkaidő

92. § (1) A teljes napi munkaidő napi nyolc óra (általános teljes napi munkaidő).*

(2) A teljes napi munkaidő – a felek megállapodása alapján – legfeljebb napi tizenkét órára emelhető, ha a munkavállaló*

a) készenléti jellegű munkakört lát el,

b) a munkáltató vagy a tulajdonos hozzátartozója (hosszabb teljes napi munkaidő).

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200001.tv>

7

2) Álláskeresők támogatási formái

A) aktív eszközök

- álláskeresők képzése

http://bkmkh.hu/tiszakecskei_jarasi_hivatal/kozlemlenyek/kepzesi_lehetosegek_regisztralt

- közfoglalkoztatási programok

http://www.pestesely.hu/?pageid=foglalkoztatás_fejlesztés_közfoglalkoztatás

- munkaerőközvetítés
- vállalkozóvá válás támogatása
- foglalkoztatás egyszerűsítése
- hátrányos helyzetű álláskeresők támogatása

300 ezer új munkahely fog létrejönni 2014-re – ez volt az első ciklusra szóló része annak a nagy ígéretnek, hogy 2020-ra egymillió új munkahely jön. 2010 utolsó negyedévében 3,75 millió magyar dolgozott, 2014 végére ebből 4,14 millió lett, vagyis a tervnek ezt a részét sikerült tartani. A tíz év alatt egymilliót nem, 4,5 milliónál van a csúcs, de ismerve a magyar munkaerőpiacot, ez nagyjából az a maximum, amit racionálisan még el lehet várni. Ahhoz, hogy az első években jöhessenek a jó számok, a közmunkaprogramra volt szükség. Közel 200 ezren voltak közmunkán 2014-ben, az évtized második felében viszont az ő létszámuk 92 ezerre csökkent.

https://hvg.hu/gazdasag/20210301_szell_kalman_terv_matolcsy_10ev

B) passzív eszközök

- **álláskeresési járadék**
 - regisztráció
 - 3 év alatt 360 nap munka
 - 90 nap
- **álláskeresési segély**
 - nyugdíjhoz közeli munkakeresők
- **szociális ellátások**
 - bérlakás, tűzifa-támogatás

Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen?

<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20211208/dontott-a-kuria-lehet-nepszavazas-a-270-napos-allaskeresesi-jaradekrol-515182>